

KERKBAND

Nederlandse Interkerkelijke gemeente DENIA

40ste jaargang

5 mei 2019

Feest tussen hemel en aarde

*Toen Jezus naar de Hemel ging
dachten misschien de mensen:
Waarom gaat Jezus van ons weg
nu wij Hem zo graag wensen?*

*Hij heeft hen toen gezegd Ik ga
daar plaats voor jullie maken,
als Ik hier niet meer ben
zal Ik van daar over je waken*

*en Hij beloofde ook nog
zoals Ik ben gegaan
zo zal Ik ook weer komen
'k ben hier niet ver vandaan*

*en op het Pinksterfeest
dan zal Ik jullie sturen
de Heilige Geest,
dat zal niet lang meer duren.*

*Zo werd de Hemelvaart toch fijn
en horen we in kerken
Hij zal voor altijd bij ons zijn
ook als wij het niet merken.*

Coby Poelman-Duisterwinkel

(ingebracht door Derk Rozema)

Samenvatting kerkenraadsvergadering (8 april secretaris)

Marjolein opent de vergadering en heet de aanwezige leden van harte welkom.

Met name de nieuwe predikant Erik Schuddebeurs en de nieuwe ambtsdrager Bram Gerth krijgen extra aandacht.

Erik houdt een inleiding over de woorden: "*Vader in uw handen beveel ik mijn geest*".

1. **Bezinning.** Aan de hand van de tekstkaartjes van Henk, praten we met elkaar over wat die teksten ons doen. Daarbij komen de nodige emoties boven.
2. **Agenda.** Deze wordt ongewijzigd vastgesteld.
3. De **notulen** van 4 maart. Deze worden akkoord bevonden en getekend. We zoeken echter nog een persoon voor de kascontrole eind april. De liturgie voor de **Goede Vrijdag** dienst is ingevuld. Het wordt een mooie ingetogen dienst waaraan vele leden meewerken.
4. **Postverantwoording.** Leo Koppelaar heeft contact met de kerk van Benidorm over een elektronisch liturgiebord en over het promoten van de Ned. Kerken in Spanje. Er zijn verschillende kerkbladen ontvangen van de andere kerken. De uitgebreide CV van de fam. Schuddebeurs is op de website geplaatst.
5. **Verslag ds. Saraber.** Hij stelt een grote verbouwing voor om de Naya te betrekken bij de huiskamer zodat je tijdens een bijeenkomst met veel mensen in een grote kring kunt zitten. Tevens stelt hij voor om meer aandacht te geven aan mensen die we maar sporadisch ontmoeten in de kerk. De lijst met uitgevoerde activiteiten en bezochte leden, is indrukwekkend. Bij thuiskomst op maandag 1 april in Frankrijk, werden ze beiden flink ziek.
6. **Pastorale zaken.** We hebben geen vacatures meer met de komst van Bram Gerth in de kerkenraad. Een situatie waar we dankbaar voor zijn. We spreken met elkaar over de invulling van de Goede Vrijdagdienst en de Paasdienst. Op dinsdag 16 april houdt

Erik in de pastorie een inleiding over het thema: Zondebok. Op maandag 29 april houdt Erik een Bijbelstudie over het thema: De Zegen. Wat zegt de Bijbel daarover.

7. **Rondvraag.** Verzoek om een invalide parkeerplaats voor de kerkingang te regelen met de gemeente. Goed idee. Gaan we proberen. Voorstel om een koffie-ochtend te houden om de week in Denia en in Javea, in aanwezigheid van het predikantenechtpaar. Dit wordt al jaren gedaan in onze zuster kerken in het zuiden. We zijn benieuwd wat de gemeente daarvan vindt.

8. **Afsluiting.** Erik sluit de vergadering met een gedicht van Alfred Bronswijk.

9. **De volgende KR vergadering is dinsdag 6 mei.**

10. ***De jaarlijkse gemeentevergadering is woensdag 8 mei om 11 uur met aansluitend een (gratis) lunch.***

‘**A**ls iemand van u vrolijk is,

laat hij een loflied zingen.’ **Jacobus 5 vers 13.**

Erik Schuddebeurs

Jakobus schrijft ‘Als iemand het moeilijk heeft, laat hij bidden’. En hij laat er meteen op volgen ‘Als iemand van u vrolijk is, laat hij een loflied zingen.’ Een lied helpt wanneer je vrolijk bent, maar net zo goed in droevige tijden. Als je muziek maakt, zingt, fluit, neuriet, hardop of geruisloos, dan dóe je iets met dat lied. Maar de muziek doet óók iets met jóu. Muziek verdiept het moment, alsof het iets langer bij je blijft. Misschien staat er daarom wel geschreven dat we de lofzang gaande moeten houden - omdat de lofzang óns gaande houdt. Het gaat bij het ‘vrolijk’ van Jakobus waarschijnlijk over méér dan een goede bui of een smaakvol toetje - daar word je blij van! Maar het ‘vrolijk’ van Jakobus zal vast en zeker duurzamer bedoeld zijn. Het zou mij niet verwonderen wanneer hij daarbij moest denken aan de woorden van Jezus, die zegt ‘En niemand zal je je vreugde afnemen.’ Dat is de vreugde van zeker te weten en er vast op te vertrouwen dat je door God gekend bent en aanvaard en geliefd.

ingebracht door Bert Boxtart

Zachtjes vang ik het licht op”

Corinne ontmoet God vaak zomaar. Dan staat ze op het balkon en kijkt ze de nacht in, of houdt ze even halt en ademt diep in en uit. “Ik weet inmiddels dat het er niet om gaat dat ik dichterbij God kom.”

Mijn leven lang heb ik een sterk verlangen naar God gehad. Als kind werd ik door God aangeraakt. Ik kan me nog een aantal preken herinneren die ik toen hoorde. Als tiener was ik bij Youth for Christ. We zongen opwekkingsmuziek bij de gitaar, ik leerde stille tijd te houden en hardop te bidden in een groep. Ik ging ook naar Taizé en werd er enorm door geraakt dat God zomaar bij je kan komen, ook al vond ik Taizé met zijn kaarsen toen ontzettend rooms.

Ik ging theologie studeren om uit te zoeken of God bestaat. Ik dacht: ‘Dan weet ik dat maar gelijk’. Op een gegeven moment kregen mijn kritische vragen de overhand. Ik vroeg me af: ‘Is er dan niets dat Gods bestaan legitimeert?’ Een vriendin die culturele antropologie studeerde, vertelde me dat religie niet ongezond is

voor mensen, maar hen met rituelen helpt om fasen in hun leven door te komen. Dat werd voor mij de eerste bouwsteen en van daaruit bouwde ik mijn geloof weer op, al bleef ik die kritisch vragende kant houden.

Gods bestaan ingetrokken

Als predikant kreeg ik het voorrecht het leven van mensen te mogen delen op bijzondere momenten. Ik deed en doe er veel geloof aan op. God werd vanzelfsprekender en kwam dichterbij.

Na twintig jaar ging ik de opleiding voor geestelijk begeleider volgen. Tot mijn verbazing bevorderde het lezen van teksten uit de mystieke traditie mijn geestelijke weg enorm. Na jaren van stilte zoeken door meditatie en ook yoga, werd ik nu Gods bestaan ingetrokken.

Mij werd eens gezegd dat ik een mystieke ziel heb, en dat klopt. Ik vind het onvoorstelbaar hoe God mij nabij kan komen en ook dat ik er getuige van mag zijn hoe God anderen nabijkomt. Maar tegelijk kan ik door wat me overkomt het vertrouwen in God kwijtraken en er zomaar uit schommelen. Niet voor niets was 'Overgave' de titel van mijn afstuderen. Een woord dat haaks leek te staan op onze postmoderne tijd. Als ik op een feestje gevraagd werd waar mijn scriptie over ging, zag ik mensen lichtjes bleek worden.

Bijzonder, die binnenkamer

Inmiddels mag ik mensen geestelijk begeleiden. Ik begin meestal met het aansteken van een kaars, waarbij we in stilte aankomen in de ruimte en de tijd die uitgespaard is om met de Eeuwige te verkeren. Wat bijzonder dat er zo'n binnenkamer is. We gaan in gesprek over hoe het leven van de mens die ik begeleid voor Gods aangezicht gaat.

Zelf steek ik ook regelmatig een kaars aan. Jarenlang las ik trouw een psalm in mijn stille tijd, maar intussen zijn woorden me vaak te veel. Ik heb genoeg aan de tekst van de komende zondag, die ik de hele week met me meedraag. Ik loop een rondje achter mijn huis. Ik ontmoet God door te kijken naar de blaadjes die uitlopen, of door stil te staan op een bruggetje en diep in en uit te ademen.

Ik begroet de dag voor mijn raam, of ik ga even op mijn balkon staan in de donkere avond en zie de rust van de nacht. Zo ontmoet ik God.

Tussen de bedrijven door

Overgave blijft lastig. Het doet me soms denken aan het zingen van een hoge a zoals ik op mijn koor als voormalige alt tot mijn verrassing steeds beter kan. Rustig ademen, je keel loslaten en gaan. Zo is het ook met overgave aan de Eeuwige. Maar zo graag houd ik de controle, houd ik zoals ik las bij André Louf de leuning van de trap vast en durf niet in het water te springen. Op een gegeven moment ontdekte ik dat ik me gewoon als een zonnebloem naar de zon toe kan draaien. Niet rigoureuus maar zachtjes vang ik licht op. Het gaat vaak tussen de bedrijven door, op de fiets, bij het zingen of in de meditatie. En als ik er helemaal niet uitkom dan is daar nog altijd de mooie site van Pray as you go of Bidden Onderweg die me altijd op het spoor zet of ik nu in een drukke camping ben of in de trein. Oortjes in en de binnenkamer betreden, meer is er eigenlijk niet nodig.

Bidden blijft bewegen. Ik ervaar in de loop der jaren telkens dat God aan mijn hart trekt. Dat God me draagt en me rustig omvormt. Nog altijd kunnen kritische vragen of teleurstellingen me wegdrijven van God, maar ik weet inmiddels dat het er niet om gaat dat ik dichterbij God kom. God is er en was er altijd al. En ik weet dat Gods stem altijd weer in me boven komt en ik kan en kan afstemmen op de aanwezigheid van de Eeuwige.

Corinne Groenendijk is predikant in Krimpen a/d IJssel en geestelijk begeleider. Ze schreef de brochure 'Afstemmen op de Eeuwige'.

Hans Eschbach: 'Nog één rivier, dan ben ik Thuis'

(ingebracht door D. Rozema)

Spreker en schrijver ds. Hans Eschbach bleek in augustus 2018 een inoperabele tumor aan zijn alvleesklier te hebben. De ziekte dwong hem kort daarna al zijn activiteiten neer te leggen. "Met veel vreugde heb ik de Heer altijd mogen dienen. Nu mag ik mij voorbereiden op de reis naar het Vaderhuis."

"Wat heb ik gesparteld," blijkt ds. Hans Eschbach – voormalig directeur van het Evangelisch Werkverband – terug. "Met zwemles werd ik ooit in het diepe gegooid. Doodsbang stond ik te wachten op wat komen ging. Achteraf was die angst niet nodig, want de instructrice zwom mee om me te begeleiden. Van zwemmen kwam echter weinig terecht. Ik klemde me aan haar vast. Doodsbenauwd om los te laten en te verdrinken. Zwemmen is nooit mijn favoriete sport geworden."

Perspectief. Het is precies die herinnering die bovenkomt als Eschbach denkt aan zijn proces van afscheid nemen. "Ik ben ernstig ziek en moet leren loslaten om te ontdekken dat ik word vastgehouden. Dat is voor mij moeilijk. Maar," zegt hij erbij, "ik leef met een fantastisch perspectief. Als deze aardse tent – mijn lichaam – is afgebroken, zal er voor mij een plaats bereid zijn in het huis van de Vader. Dat verzekert Jezus mij in [Johannes 14](#)."

Zo'n perspectief maakt dat je verlangend en nieuwsgierig kunt uitzien naar dat moment van 'overgang': hoe zal het zijn om 'Thuis' te komen?"

De Trooster. Voor zijn vrouw en familie is dat perspectief anders. "Dan gaat het over het 'zonder mij verder moeten'," zegt Eschbach. "Er zal straks een gat zijn. Daarom ben ik zo blij dat de Heilige Geest van God in de Bijbel wordt aangesproken als de 'parakleet': Degene die erbij wordt geroepen, de Trooster. Mijn vrouw en kinderen staan er niet alleen voor. Hij staat naast hen om te helpen. Het is verdrietig en naar, maar, zoals het lied zingt: Ga niet alleen door het leven, die last is U te zwaar. Laat Eén u sterkte geven. Ook voor hen geldt: 'Ik zal er zijn.'"

Gods doel. Hans Eschbach heeft vaak mensen uitgedaagd om te leven vanuit de 'stip' aan de horizon. Wat is het doel van je leven? Waar ga je voor? Hij vertelt: "Onlangs vroeg ik een jonge christen: 'Wat geloof jij dat Gods doel voor jouw leven is?' En: 'Welke stappen moet jij vandaag zetten om dat doel te bereiken?' Als ik terugkijk in mijn leven, is er diepe dankbaarheid voor alle avonturen die ik heb mogen beleven met God en met de mensen om mij heen. Daarom vraag ik hun niet te kijken naar het gemis, maar naar wat bereikt is."

De verdrietrivier. Aan de mensen om hem heen heeft Eschbach twee dingen gevraagd. "Als eerste: laat dankbaarheid overheersen. C.S. Lewis schreef dat verdriet een 'bijproduct' is van geluk. Dankbaar voor al het geluk in ons leven, ga ik nu door de 'verdrietrivier' naar de overkant. En nog steeds ben ik regelmatig bang voor dat water. Ook al weet ik dat ik niet zelf hoeft te zwemmen. Verdriet mag. Het is een legitieme emotie. Maar ze mag niet de boventoon voeren. Want ons leven is met Christus geborgen in God. We zijn veilig in Jezus' armen."

Tijd en kwaliteit. Als tweede vraagt Eschbach om gebed voor tijd en kwaliteit van leven. Hij legt uit hoe hij op een zomerse zondag voorging in een kerkdienst op Urk, waar in de consistoriekamer werd gesproken over een vrouw met alvleesklierkanker. Zij was binnen zeven weken overleden. "De volgende dag moest ik naar het ziekenhuis voor de uitslagen van mijn onderzoeken."

De specialist zei: 'Meneer, we hebben een tumor op de alvleesklier gevonden.' Wat er toen door me heen ging...! De eerste maanden was ik vreselijk ziek. Maar daarna mocht ik opknappen, mede door het gebed van veel mensen die baden voor mij om tijd en kwaliteit van leven. Inmiddels zijn we zeven maanden verder. Dank aan God voor dat verhoorde gebed."

Nog één rivier. "Het lied *Nog één rivier, dan zijn we thuis*, van Matthijn Buwalda, is me daarbij tot troost geweest," besluit Eschbach. "Dus ik wil loslaten in het vertrouwen dat ik vastgehouden zal worden."

Miriam Duijf visie.eo.nl

Een veelbetekenende start

(ingebracht door Henk de Jong)

En toen de ceremoniemeester het water dat wijn geworden was, proefde- hij wist niet waar die vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden wisten het wel- riep hij de bruidegom en zei tegen hem: "Iedereen zet zijn gasten eerst de goede wijn voor en als ze dronken zijn de minder goede. Maar u hebt de beste wijn tot nu bewaard" Johannes 2:9-10

Misschien heb jij ook wel eens gedacht: was het nou nodig dat Jezus ingreep bij een bruiloft die in het water dreigde te vallen? Oké, het zou vast heel vervelend zijn geweest voor het bruidspaar, wanneer hun gasten geen wijn meer konden drinken. Maar onoverkomelijk was het nu ook weer niet. Er zijn ergere dingen in de wereld. Daar was Jezus toch voor gekomen?

De evangelist Johannes vertelt dat Jezus' optreden in Kana niet maar een passant plaatsvond. Dit is de messias. Hij is het die komen zou. Nee, Jezus wilde kennelijk een punt maken: het was zijn eerste wonderteken. Net daarvoor was Jezus voor het oog van iedereen gedoopt en was de Geest in de gestalte van een duif op Hem neergedaald. Met andere woorden: mensen kijk goed, dit is de messias, Hij die komen zou. Vervolgens had Jezus een groepje

discipelen om zich heen verzameld en ging Hij aan het werk. Je zou zeggen: ga dan eerst maar eens naar een ziekenhuis, waar de mensen worstelen met pijn. Of waar mensen bang zijn dat ze het niet redden en zullen doodgaan. Of een verpleeghuis waar mensen aan een rolstoel gekluisterd zijn of in de war zijn. Dat zou toch prachtig zijn, als Hij zou laten zien dat Hij ziekte en dood de baas is!

Doopvont.

Maar Jezus gaat met zijn discipelen naar een feest. Zijn moeder Maria is er ook, en zij hoort dat de wijn dreigt op te raken. Ze spoort Jezus aan tot actie. Maar Jezus geeft te kennen dat zijn uur nog niet gekomen is. Maris vraagt niet wat Hij daarmee bedoelt, maar ze zegt tegen de bedienden: "Wat hij u ook zegt, doe dat!" Ze voelt dat er iets in de lucht hangt.

Jezus ziet zes vaten staan, bedoeld voor het water dat normaliter gebruikt wordt voor een reinigingsritueel, namelijk het wassen van de handen. Dat gebeurde uit hygiënisch oogpunt, zoals wij ook onze handen wassen voor het eten. Maar het was ook symbolisch bedoeld, als beeld voor wat God met ons doet: ons schoon wassen van onze zonden. Net als het water in de doopvont in de kerk. Jezus geeft de bedienden opdracht om deze vaten te vullen met water. En nota bene, ze doen wat Hij zegt. Ze kijken Hem niet vreemd aan, ze zeggen niet dat Hij zich niet met hun zaken moet bemoeien. Nee. Ze doen wat Jezus zegt. En om een lang verhaal kort te maken: Jezus verandert het water in die vaten in wijn, bij elkaar zo'n zeventhonderd liter, voor ons begrip zo'n duizend flessen.

Als de ceremoniemeester de wijn proeft, weet hij niet wat hem overkomt. Hij is stomverbaasd. Hoe kun je nu zulke wijn tot het laatst bewaren. Johannes stopt zijn beschrijving van het verhaal met de verwondering van de ceremoniemeester tegenover de bruidegom. Het zal vast een geweldig feest zijn geworden, want met zoveel wijn kun je nog wel even doorfeesten. Maar daar schrijft de evangelist niet meer over. Wel zegt hij dat Jezus dit gedaan heeft als éérste wonderteken. Op die manier toonde Jezus zijn grootheid en heerlijkheid, en zijn discipelen begonnen in Hem te geloven.

Uitbundigheid

Het eerste wat Jezus als messias dus liet zien was zijn grootheid en heerlijkheid. Hij is Heer over de schepping. Hij heeft net als zijn Vader in de hemel alle macht, en Hij gebruikt die om mensen weer blij te maken. Zijn Vader riep ooit alle dingen tot aanzijn. Hij sprak en het was er. God was daarin niet sober. Hij schiep alles in een overvloedige uitbundigheid. Hij creëerde niet mondjesmaat één sterretje, maar miljarden sterren. Zoveel dat er tot op de dag van vandaag nog steeds nieuwe ontdekt worden. Hij schiep ook niet één vlindertje, één vogeltje, één zoogdier, één boom, maar talloos vele soorten. God heeft er plezier in gehad om hemel en aarde te maken. Als je daaraan twijfelt, denk dan eens aan de vrolijk dansende dolfijnen of aan een poesje dat achter zijn eigen staart aanrent. Bij zijn scheppingswerk dacht God steeds aan de mens. Hij hoopte dat de mens er eindeloos veel plezier in zou hebben. Daarom ook gaf Hij Adam een vrouw. Vol verwondering keek Adam naar haar, hij raakte niet uitgekeken en schreef het eerste liefdesgedicht, God maakte Adam en Eva om samen plezier te hebben en vreugde te beleven. Ze waren voor elkaars geluk geschapen, om God daarvoor dagelijks te danken en te loven. Dat deden ze dan ook, wandelend in de avondkoelte met God.

Feest

Wat een verdriet heeft de Heere gehad toen alles lelijk en grouw werd door de opstand van de mens. Maar toen dat gebeurde, zei God niet: "Weg met die aarde en mensen!" Nee, Hij zei: "Dit laat ik niet gaan. Ik houd ontzettend veel van mijn mensen, die ik bedacht en gemaakt heb. Ik ga hen redden en mijn schepping weer herstellen. Ik zal zorgen dat het leven niet eindigt in de dood, maar weer stralend wordt". Daarom stuurt Hij zijn eigen Zoon en in dit verhaal zien we Hem aan het werk gaan. Het is daarom niet toevallig dat Hij zijn werk begint op een feest. Het feest van de liefde tussen een man en zijn vrouw mag niet in duigen vallen. Het wordt een feest waar tot in lengte van dagen over gesproken zal worden. Hij zorgt ervoor dat de vreugde op een fantastische manier hersteld en overtroffen wordt. We zien in deze geschiedenis hoezeer de Zoon lijkt op zijn Vader. God de Vader sprak en het was

er, maar ook de Zoon spreekt en het is er. Hij zegt wat ze moeten doen en ze doen wat Hij zegt, en water wordt wijn. Het wordt een feest met messiaanse afmetingen: duizend flessen wijn. Jezus zorgt voor overvloed, verbazing en vrolijkheid.

Beginsel

het wonder in Kana is Jezus' eerste wonderteken. En ik vermoed dat Johannes met dat 'eerste' meer bedoelt dan alleen een chronologische aanduiding. Het wonder in Kana is niet alleen het begin van zijn wonderlijke reddingswerk, het geeft ook het principe of beginsel ervan aan, datgene waar het Hem met zijn werk als messias om begonnen is. Het is een veelbetekenende start, een wonder dat Hem kenmerkt. Jezus wil meer dan wassen of redden, zoals de mensen in die tijd zich reinigden via hun reinigingsrituelen. Water maakt schoon en dat is nodig. Maar wijn maakt vrolijk en dat is heerlijk. Jezus zet zo de toon voor zijn verlossingswerk. Mensen, er gaat nog een heleboel gebeuren, maar hier is het Mij om begonnen: dat jullie weer verwonderd zijn en in en in blij kunnen worden. Dat jullie weer kunnen stralen. Het is dan ook geen wonder dat zijn discipelen in Hem begonnen te geloven. Jezus is heel anders dan alle andere rabbi's, bestuurders en machthebbers. Hij is machtig, maar Hij intimideert niet. Hij is niet uit op eigen eer, maar imponeert door zijn liefde. Dat zie je hierbij dat jonge bruidspaar in Kana.

Roel Venderbos, predikant in Kampen. NGK

Herstel bijbelse accenten

maakt afstand tot Rome kleiner

(ingebracht door Leo Koppelaar)

Ad de Bruijne is hoogleraar ethiek en spiritualiteit aan de Theologische Universiteit in Kampen. Hij schrijft elke tweede zaterdag van de maand een column.

“Koningin van de hemel, wees onze voorspraak bij de Heer.” We zijn weer in het klooster. Al voor het zevende jaar op rij houden twee studentengroepen plus enkele docenten van de Theologische Universiteit Kampen hier een retraite- en werkweek.

Bachelorstudenten lezen samen Dietrich Bonhoeffer en ervaren hoezeer geloofsleer, ethiek en spiritualiteit bij elkaar horen. En masterstudenten, op de drempel van een mogelijk predikantschap, staan stil bij hun eigen omgang met God en bij Gods roeping voor hun leven.

Daarbij laten we ons meevoeren met de getijden. Je ervaart hier dat geloofsbeleving niet vooral bestaat uit snelle emoties, maar groeit door gestage oefening en lange adem. Hier hoef je ook niet zelf je geloofservaring eruit te persen en overeind te houden.

Je stapt in en laat je dragen door een beweging die er was voor jij hier arriveerde en die na je vertrek doorgaat, dag na dag, jaar op jaar, eeuw in eeuw uit.

Maar soms botst de kloostercontext toch op onze protestantse geloofsbeleving. Bijvoorbeeld wanneer de monniken Maria aanspreken. We zingen bijna alles met ze mee, maar dan blijft het veelzeggend stil. “Koningin van de hemel, wees onze voorspraak bij de Heer.”

bijbelse accenten vergeten

Zo met Maria omgaan lijkt bijbels gezien niet verantwoord. Hoe kunnen rooms-katholieke medechristenen, bij wie ik zo veel herken, ook dit tot hun spiritualiteit rekenen? Sinds ik kloosters bezoek, puzzel ik daarop. En in de loop van de jaren besef ik steeds meer dat de vervreemding die ik ervaar ook komt doordat we als protestanten zelf enkele bijbelse accenten zijn vergeten. Als je die weer in ere herstelt, wordt de afstand tot Rome kleiner.

In de eerste plaats vormen de kerk op aarde en de kerk in de hemel één gemeenschap. Dat proef je bijvoorbeeld in Hebréeën 12. Christenen op aarde leven onder een open hemel en zijn samen met de gestorven gelovigen genaderd tot de troon van God. Zij verkeren ten diepste samen in één ruimte. Samen vormen ze bovendien Christus' lichaam. Daarin blijven levenden en doden

verbonden door de Heilige Geest en ze dienen elkaar met hun gaven.

In de tweede plaats zijn gelovigen volgens de Bijbel allemaal priester, en mogen ze dus voor elkaar bidden. Niet alleen voor elkaars nood, maar ook voor elkaars zonde. Als een ander zondigt, kun jij volgens 1 Johannes 5 voor hem tot God bidden om vergeving. Zeker, Jezus is onze eigenlijke voorspraak, maar in Hem worden wij ook elkaars voorspraak.

In de derde plaats maakt het voor God uit wie deze voorbede voor een ander doet. Als Abraham, Mozes, Job of Daniël voor anderen bidt, voelt Hij het appel nog sterker dan wanneer ik dat doe. Niet omdat zij extra verdienstelijkheid inbrengen, maar omdat zij een bijzondere vertrouwelijkheid met God kennen.

gestorven gelovigen bidden voor ons

In de vierde plaats volgt de kerk in de hemel op de een of andere manier hoe het de broers en zussen op aarde vergaat. De Bijbel laat zien dat gestorven gelovigen daarbij ook bidden voor de christenen op aarde. Ook Maria bidt dus voor ons.

In de vijfde plaats merk je in de brief aan de Hebreeënen en in Johannes' Openbaring dat er tussen gestorven gelovigen in de hemel onderling verschil bestaat. Sommigen, bijvoorbeeld de martelaren, hebben daar nu al een bijzondere positie. Zij heten 'eerstgeborenen' en zij mogen nu al met Christus 'als koningen heersen' in de hemel. Zijn er hemelse koningen, dan ook hemelse koninginnen.

En ten slotte hebben protestantse voorgangers terecht al eerder erkend dat Maria volgens de Bijbel voor altijd een ereplaats toekomt in de kerk. Dus ook in dat deel van de kerk dat nu in de hemel is. Zelf geloof ik dat de Bijbel ons nergens leert om de gelovigen in de hemel rechtstreeks aan te spreken. Op dat punt blijft er vervreemding met Rome. Maar Maria is dus wel op een unieke manier koningin van de hemel en zij kan en wil in die positie inderdaad onze voorspraak zijn.

Sinds ik kloosters bezoek, puzzel ik daarop.

Ouders, creëer me niet naar jullie evenbeeld

(ingebracht door Bert Boxtart)

Frans van der Lugt mediteert op de creatieve schat in ieder leven. Hij is vol verwondering over onze oorsprong, die krachtig én kwetsbaar is: “Leg jouw weg niet op aan mijn weg.”

Wanneer een mens met innerlijke stilte mediteert te midden van de natuur, zal hij zich verbaasd afvragen hoe een klein zaadje een torenhoge boom kan worden en hoe iedere boom anders groeit dan de andere. Hoe groots is de scheppingskracht in deze zaadjes en hoe speciaal is dat wat in elk afzonderlijk zaadje aanwezig is, waardoor elke boom een dynamische weg kan bewandelen naar zijn bijzonderheid.

Laat me mijn weg van mijn wezen ontvangen

Deze kracht en deze bijzonderheid die de boom bezit, zijn niet door de mens gegeven, maar zijn oorspronkelijk in de boom aanwezig. De boom zegt niet tegen de mens: ‘geef me mijn kracht en bijzonderheid,’ maar: ‘geef mij goede aarde, water, licht, warmte,

constante aandacht en tot slot ruimte om te groeien. Grijp niet in in mijn groei, laat mij enkel het leven dat ik gekregen heb verwezenlijken, leg jouw weg niet op aan mijn weg, maar laat me mijn weg van mijn wezen ontvangen, want wat ik zal worden is in mij aanwezig. Maar mijn groei verwerkelijkt zich alleen in de schaduw van het licht van jouw liefde.'

Moedig ieders weg aan

In het evangelie van Marcus vinden we deze gelijkenis: 'Zo is het rijk van God: als een mens die het zaad op de aarde strooit, dan gaat slapen en weer opstaat, elke nacht en elke dag, terwijl het zaad ontkiemt en in de hoogte schiet; hij weet zelf niet hoe. Uit zichzelf brengt dan de aarde vrucht voort, eerst een halm, dan een aar, dan het volle koren in de aar.' (Marcus. 4: 26-28).

Het zaad ontkiemt en komt op, en de mens weet niet hoe dat gebeurt. De oorsprong en de dynamiek van het leven gaan aan hem voorbij. Hij scheidt niet de scheppende beweging: die is aangeboren, natuurlijk. Zij welt op uit de oorsprong die zonder deze dynamische beweging geen oorsprong is. 'Uit eigen beweging brengt de aarde vruchten voort.'

“De schat is in mij aanwezig, dus nodig mij uit om te groeien”

De mens moet dat wat geschreven is in de oorsprong van het zaadje uitnodigen om te groeien en halm, aar en graan te worden. Hij speelt geen rol in het scheppen van de stadia van de groei, maar in het aanmoedigen van de eigen weg in elk schepsel met zijn liefhebbende eerbied.

Wat het kind zou zeggen

Als het kind kon praten, zou het tegen zijn ouders zeggen wat de boom tegen de mens zei: “Denk niet dat ik geen schat draag en dat jullie een schat in mij moeten planten naar jullie goeddunken. De schat is in mij aanwezig, dus nodig mij uit om te groeien zoals mijn schat het mij voorschrijft. Dring je niet op aan mij, maar luister naar mijn wezen zodat jullie mijn schat leren kennen en laat hem groeien volgens zijn eigen dynamiek. Ouders, lag Adam niet te slapen toen God Eva schiep uit zijn rib? En waarom, denk je? Omdat hij niet het

recht had om de oorsprong van haar oorsprong te zijn. Haar oorsprong ontgaat hem, en jullie eveneens; jullie moeten slapen voor mijn oorsprong en mijn groei. Creëer me niet naar jullie evenbeeld, wurg mij niet, maar toets geduldig de rijkdom die in mij aanwezig is; leer van tijd tot tijd om niks te doen behalve te mediteren op mijn spontane, natuurlijke weg. Wees een zon, warmte, goede aarde, water, liefde, een luisterend oor en schaduw voor mijn boom, zonder tegen hem te zeggen hoe of wie hij moet zijn.”

Daarom leef je terwijl je jezelf continu ontvangt uit je bron

De natuur zegt tegen de mens: jij hebt niet alles in de hand, jij schrijft niet jouw weg, er is een weg in jou die verwerkelijkt wil worden. Dus ontvang in luisterende stilte deze weg uit je binnenste, zodat je in harmonie met je kracht en je schat loopt. Er zijn veel schatten op deze wereld te verkrijgen, maar als je je innerlijke schat niet toestaat om te groeien, ben je niet gelukkig, want geen schat ter wereld kan jouw persoonlijke schat vervangen. Je bent in staat om de schat te ontvangen, maar niet in zijn geheel en niet definitief. Daarom leef je terwijl je jezelf continu ontvangt uit je bron. Daar komt geen einde aan. En wat je ontvangt, wordt vanzelf gerealiseerd, zonder handeling, zoals alles van de halm, de aar en het graan vanzelf ontkiemt.

Dus het beste werk dat wij kunnen verrichten is dat wij de schat ontvangen en hem in ons laten werken, omdat er iemand is die meer in ons werkt dan wijzelf. Dit is het ware werk. Gezegend de mens die de schat uit het hart van het leven weet te ontvangen.

Frans van der Lugt SJ was een Nederlandse jezuïet.

Hij leefde sinds 1966 in Syrië. Daar werkte hij als geestelijk, psychologisch en sociaal begeleider in Al Ard, een maatschappelijk centrum voor moslims en christenen.

Hij werd vermoord in Homs in april 2014.

Kerkscheuringen. Uit de hemel of uit de mens?

(ingebracht door D. Rozema)

In het Reformatorisch Dagblad stond een lezenswaardig artikel van prof. dr. W. van Vlastuin met als titel [“Kerkelijke verdeeldheid hindert zicht op volle waarheid”](#). Daarin wordt duidelijk gemaakt dat de belijdenis: “Ik geloof een heilige algemene christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen” en de grote verdeeldheid van de verschillende reformatorische kerken, met elkaar in strijd zijn.

De kerk wordt genoemd het lichaam van Christus waarvan Hij het hoofd is (Col. 1:18). Maar hoe kan het lichaam goed (gezond) functioneren als de leden van dat lichaam onderling verdeeld zijn, of elkaar zelfs bestrijden. Het betreffende artikel eindigt met deze zin: “Hoe we ooit weer katholiek [algemeen] moeten zijn, ik weet het niet”.

Ik sluit mij daarbij aan, want ik weet het ook niet en zo zullen er meerderen zijn die het ook niet weten. Maar God de Heere weet het wel. En Hij onderwijst ons ook in Zijn Woord wat de weg is naar eenheid en eensgezindheid.

In Johannes 3 noemt Nicodemus, een leraar van Israël, de Heere Jezus een leraar van God gekomen. Dat is Jezus ook. Die leraar onderwees in de tempel in Jeruzalem het volk en verkondigde het Evangelie. Tijdens Zijn onderwijs kwamen de leraren van Israël, de overpriesters en Schriftgeleerden met de oudsten erbij staan. Zij zeggen tegen Jezus: „Zeg ons met welke bevoegdheid U deze dingen doet, of wie het is die U deze bevoegdheid heeft gegeven?” Op die vraag antwoordde Jezus en zei tegen hen: “Ik zal u ook één vraag stellen. Zeg Mij eens: De doop van Johannes was die uit de hemel of uit de mensen?” Dat zou voor hen geen moeilijke vraag moeten zijn, want eerder hadden zij aan Johannes de Doper al gevraagd wie hij was. En op die vraag had hij het antwoord gegeven uit de profetie van Jesaja: „Ik ben de stem van één die roept in de

woestijn” (zie Jes. 40). Maar het schijnt voor hen als leraars toch een wat moeilijke vraag te zijn. We lezen dat zij over die vraag van Jezus met elkaar overleggen. En bij hun overleg wordt het Woord van God niet geraadpleegd, maar in dat overleg gaat het over ‘wij’. Want als zij zeggen: “Uit de hemel”, dan is dat een erkenning van hun dwalingen. Maar als ze zeggen: “Uit de mensen”, dan zal heel het volk hen stenigen, want het is ervan overtuigd dat Johannes een profeet was. Na dat overleg geven zij Jezus het antwoord: “Wij weten het niet”. Ook zij weten het niet.

Het lijkt mij Schriftuurlijk en zeer wijs als de kerkelijk leidinggevende en wijzelf ons ook de vraag van Jezus stellen met betrekking tot de helaas vele afscheidingen en kerkscheuringen door ons af te vragen: Waren die afscheidingen en kerkscheuringen uit de hemel of uit de mensen? Wellicht een moeilijke vraag. Daar is wel wijsheid voor nodig om die vraag te beantwoorden. Toch behoeven wij bij deze vraag niet met de handen in ons haar te zitten. Wij leven immers bij het Woord van God en daarin onderwijst de Heere Jezus dat de Vader in de hemelen goede gaven zal geven aan hen die tot Hem bidden (Matth. 7:7–12).

In Jakobus 1:2–8 worden de twaalf stammen in de verstrooiing onderwezen wat zij moeten doen als zij wijsheid nodig hebben. „En als iemand van u in wijsheid tekortschiet, laat hij die dan vragen aan God, die aan ieder overvloedig geeft en geen verwijten maakt en ze zal hem gegeven worden.” Er staat wel bij dat het gevraagd moet worden in geloof, zonder te twifelen.

In het Nieuwe Testament worden de gemeenten opgeroepen en aangespoord tot eensgezindheid. (Zie bijvoorbeeld Rom. 12:16 en 15:5; 2 Kor. 13:11; Fil. 2:2 en 4:2; en 1 Petrus 3:8.) De Heere Jezus heeft ook de belofte gegeven dat de Heilige Geest in heel de waarheid zal leiden, en dat Hij met Zijn discipelen zal zijn al de dagen tot de voleinding van de wereld. Vervolgens lezen wij in 1 Korinthe 1:30 dat de Leraar van God gekomen, voor ons is geworden wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing. Hieruit kunnen we leren dat de Heere wel weet en wil onderwijzen wat de weg tot eenheid en eensgezindheid is.

Ten slotte is het goed om na te denken over wat de Heere Jezus zegt in de bekende gelijkenis van de Goede Herder in Johannes 10. In die gelijkenis zegt Jezus in vers 4 en 5 dat de eigen schapen van de herder hem volgen omdat zij zijn stem kennen. Maar een vreemde (herder) zullen zij beslist niet volgen, maar zij zullen van hem wegvlugten, omdat zij de stem van vreemden niet kennen. Moeten wij daaruit niet leren dat er geen enkele reden is voor afscheiding of scheuring zolang het niet verboden is om de stem van de Goede Herder te laten horen in de verkondiging van Gods Woord?

Voor zover mij bekend is dat door de kerkelijk leidinggevenden (zoals Sanhedrin, synode of classis) maar één keer gebeurd en dat was al vrij spoedig na Pinksteren. In Handelingen 4 lezen wij dat de kerkelijke leiders van het volk en de oudsten van Israël de apostelen onder bedreiging het bevel geven helemaal niet meer te spreken of te onderwijzen in de Naam van Jezus. Maar ondanks die bedreiging gingen zij in gebed en zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en spraken het Woord van God met vrijmoedigheid. En, zo lees je verder, de menigte van hen die geloofden was één van hart en één van ziel. En wat betreft de Reformatie, daarin ging het niet om afscheiding maar om afzetting.

De Heere Jezus zei tegen Zijn discipelen: “Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben. Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent, als u liefde onder elkaar hebt.” En dit gebod van dé Leraar van God gekomen is toch niet verouderd? Zou er op de vergaderingen van de kerkelijke leiding niet bij voortduur het agendapunt moeten staan, in overeenstemming met de geloofsbelijdenis van Nicea: “Wij geloven één heilige, algemene en apostolische Kerk?”

Ds. T. Cammeraat,

De auteur is hervormd emerituspredikant in de Protestantse Kerk in Nederland

Weet je geen raad met het avondmaal?

Laat het over je heen komen

(ingebracht door Leo Koppelaar)

De symboliek van de maaltijd van de Heer is zó heilig dat we daar niet altijd goed raad mee weten. Toch kun je zomaar de betekenis ervan op een zomermorgen herontdekken.

In het kleine dorpje dat vlak bij onze woonwijk in Cambridge ligt, staat een doorsnee Engelse dorpskerk. Een oude stenen kerk, grafstenen eromheen, een eenvoudig interieur met houten banken en een glas-in-loodraam. Ik was daar op een zondagmorgen in de zomer. Het bleek de zondag te zijn dat de **curate**, de voorganger-in-opleiding, net tot priester was gewijd en nu voor het eerst de eucharistie mocht bedienen. Deze kersverse priester was een transgender-vrouw, die nog maar recent haar transitie had doorgemaakt.

Toen zij het brood brak en uitdeelde, brak er ook iets in mij. Ik dacht aan al die mensen die, om wat voor reden dan ook, moeten vechten voor hun identiteit. Mensen die nergens een plek vinden en zich ook in de kerk vaak niet veilig weten. Ik moest denken aan de gebroken mensen en aan alles wat gebroken is in deze wereld. En aan Christus, die zichzelf gaf.

De handen van de transgender-priester die dit oeroude ritueel uitvoerden, maakten dit in mij los, in dit heel gewone dorpskerkje op een gewone zomierzondag.

niet over uitgedacht

Het breken van het brood en het delen van de wijn is een sacrament dat indringend en krachtig is. Het kan mensen op elk mogelijk moment in hun leven raken. Er zijn ontelbaar veel betekenislagen in te vinden, waardoor theologen er nooit over uitgeschreven en uitgedacht raken.

Maar ik wil er niet alleen maar als theoloog rationeel of dogmatisch, of praktisch-theologisch op reflecteren en het ritueel analyseren.

Ik wil iets delen van het voelen, ervaren en beleven van de maaltijd, iets wat eigenlijk niet in woorden is uit te drukken, maar wat ik als onverbeterlijk theoloog toch altijd weer probeer.

Ik illustreer het met een aflevering die ik keek van de BBC-serie **Broken**. De hoofdpersoon is een katholiek priester, die worstelt met de grote levensvragen van zijn parochianen. Hij leeft mee bij dood, nieuw leven, vreselijke tragedies en onmogelijke keuzes. Zo is er de politieman, betrokken bij de treurige dood van een zwarte jongen. Deze jongen is na een verkeerde inschatting neergeschoten. Collega's van de politieman willen de boel verdraaien en zetten hem onder druk om dit ook te doen.

Verscheurd door zijn trouw aan de waarheid en de angst om zijn baan te verliezen, zwicht de politieman. Dan komt hij in de kerk. De priester kent de situatie. De moeder van de doodgeschoten jongen zit ook in de banken. Beiden ontvangen ze de communie.

Na afloop zoekt de agent de priester op:

– **'Why did you give me communion, Father?'**

> **'Why did you come up for it?'**

– **'Because I've never needed it so much in my life.'**

> **'That's why I gave you it.'**

De maaltijd vieren is genade ontvangen, genade uitdelen, gemeenschap hebben ... En meer. Jezus zelf staat in het midden. Hij gaf zijn leven voor degenen die Hij liefhad: mensen. Jezus zelf wees het brood aan als zijn lichaam en de wijn als het bloed. De symboliek is heilig, zó heilig dat we daar niet altijd goed raad mee weten.

In sommige kerken is de drempel om de maaltijd te vieren haast onneembaar geworden. Als kind maakte ik dat mee: het was exclusief voor een kleine groep. Ik keek toe vanuit de kerkbanken en vele kerkgangers keken met mij toe. In weer andere kerken zorgt de heilige betekenis ervoor dat mensen niet goed raad weten met het toepassen op hun eigen leven, ze voelen zich

ongemakkelijk bij het ritueel en blijven liever thuis als de maaltijd op de agenda staat.

De maaltijd kan verworden tot geloofsversterking, voorbehouden aan mensen wiens geloof al goed genoeg is. Of tot een nietszeggende gang naar voren. Of tot een ongemakkelijk snel wegkauen van het stukje brood en een nipje van de wijn. Rituelen zijn niet altijd makkelijk eigen te maken.

Mij helpt het om terug te gaan naar momenten waar de maaltijd wél diep spreekt. Naar mijn ontroering afgelopen zomer. Of naar de indrukwekkende scène met de politieman uit **Broken**. Niet vaak zie je de helende genade van het sacrament zo sterk oplichten. Juist in het besef dat hij een zondaar was, kwam hij naar voren. Woorden waren op dat moment niet nodig, overbodig zelfs.

De eerste keer dat ik zelf brood en wijn proefde, was ik een twijfelende student. Mijn geloof was aan scherven, ten prooi gevallen aan de kritische en seculiere sfeer op de universiteit. Ik was in Kopenhagen, daarheen gelift met medestudenten. Toen de uitnodiging in de Deense kerk klonk, bestemd voor iedereen, kwam ook ik naar voren. Ik at, ik dronk. Juist in mijn twijfel kwam het geschenk nog krachtiger aan. Ik proefde Gods nabijheid. Ik werd bevestigd in wat ik al langer vermoedde: het avondmaal is voor iedereen. Er hoeven geen voorwaarden aan gesteld te worden. Christus is de gastheer van de maaltijd, niet wij.

Hij nodigt, niet wij. Christus wil bij de uitgestotenen, de twijfelaars, de vreemdelingen zijn – en wijst hen die willen uitsluiten en afweren terecht.

Nu ik in de Anglicaanse Kerk voor het eerst in mijn leven wekelijks de maaltijd mag meevieren, proef ik steeds meer die eerste ervaring. Het ritueel, het sacrament, heeft een betekenis in zichzelf die je niet hoeft te beredeneren voor je het kunt ervaren. Het is voor iedereen, op welk moment in je leven ook. Laat het over je heen komen en ontvang het zonder dat je er iets voor terug doet. Je hoeft geen ‘voorbeeldgelovige’ te zijn om mee te doen. Ontvang het en zie wat het met je doet.

De maaltijd van de Heer is een van de prachtigste dingen die de kerk de wereld te bieden heeft. Deze maaltijd is niet beperkt tot

kerkgebouwen en kan overal plaatsvinden. Overal waar Jezus' sterven herdacht, zijn opstanding gevierd en de gemeenschap geleefd wordt. Overal waar naar het Koninkrijk wordt uitgekeken ... Hieronder een gebed, bedoeld voor bij de viering van de maaltijd; niet vaak zie je de helende genade van het sacrament zo sterk oplichten.

Goede God,

Wij danken U dat U, keer op keer,

op de meest verrassende plaatsen, een tafel bereidt.

En ons welkom heet op het feest van Uw aanwezigheid.

Soms zijn we de verraste gasten bij een groot feest.

Soms ontmoeten wij U aan een keukentafel.

Als we onder vrienden zijn en het dagelijks brood delen.

Soms als kinderen die genieten van een picknick en lachen en zingen in de zon.

Soms ook in een donker dal, tijdens een zware reis.

Want ook bij het prikkeldraad wordt het brood gebroken.

Maar altijd vinden we voeding.

Altijd genoeg voor iedereen die komt.

En we letten erop dat niemand wordt overgeslagen of geweigerd.

Want we worden gezegend in het delen.

Dát is het feest van het evangelie.

Dank voor zulk goed eten.

Dat ons kracht geeft om Uw werk te doen in de wereld.

En dank, dat U ons welkom heet, als onze reis zal eindigen.

Amen.

Gertine Blom,

Bron:Nederlands Dagblad

Theoloog, dominee zonder gemeente.

Woont momenteel in Cambridge

Ingebracht door Bert Boxtart

Frans van der Lugt, bruggenbouwer en martelaar

Hij was wars van slogans, weigerde partij te kiezen en won het vertrouwen van christenen én moslims in Syrië. Bij gelegenheid van het verschijnen van een nieuw boek over hem, staat mede-jezuïet Jan Peters stil bij het werk en de persoonlijkheid van pater Frans van der Lugt.

Syrië is dichterbij dan ooit. De kaart op de tv met de plaatsen waar weer gebombardeerd is, snelle foto's van de verwoestingen, een eindeloze stroom vluchtelingen. Een medebroeder op de fiets op bedevaart naar Istanboel kwam ze tegen, lopend langs de weg. Het leken ook bedevaartgangers of toeristen... Gewone mensen als wij, met hun opleiding, hun dromen over de toekomst. Toevallig is het hun huis en hun toekomst die zijn geraakt door de bomaanvallen.

Gastvrij Syrië

Toen Frans naar het Nabije Oosten vertrok, en ik twee jaar later, gingen we naar Libanon. Daar stond de talenschool. Libanon was ook het centrum van de jezuïeten in de regio. Daar staat de universiteit, het college, het retraitehuis, de proefboerderij en de wijnfabriek. Als Nederlanders volgden we er de Franse jezuïeten op in hun werk voor vooral de christenen in het land en in de regio.

Even later kwam er een kleine groep Amerikaanse jezuïeten bij, die waren verdreven uit Irak. We beseften dat ons werk zich verder uitstreckte dan Libanon en de christelijke gemeenschappen.

Het strekte zich ook uit tot Syrië. We gingen graag naar Syrië, het grote buurland, een land met een grote cultuur en met open, aardige, gastvrije mensen. Natuurlijk, het regime was – toen ook al – autoritair onder de vader van de huidige president. We konden er toen wat lacherig over doen. “Als we willen praten, dan maar liever in de tuin. Je weet nooit waar er binnen verborgen microfoons zijn aangebracht...”

Assad-regime

Ondanks de repressie van de laatste jaren bleef Frans hoopvol over het huidige regime in Syrië, dat hem ook gesteund heeft in zijn werk:

“Persoonlijk vind ik dat deze regering moet blijven, ondanks alle moeilijkheden, en moet doorgaan op de weg van de hervormingen. Het grote probleem is wel de gewapende groeperingen die alles doen om de regering ten val te brengen om dan een soennitisch bewind te krijgen.”

Anders dan anderen

Ik volgde Frans naar Libanon, Frans volgde mij later op als internaatsleider op het college in Zeist. Uit het beeld dat oud-leerlingen nu van hem schetsen herkennen we Frans, zoals hij is doorgegroeid, eenmaal terug in Syrië.

“Al snel werd duidelijk: Frans is anders dan anderen. Een man wars van status en conventies met waarachtige aandacht voor zijn jongens. Het lukt Frans in korte tijd het vertrouwen van de groep te krijgen. Zijn vermogen je het gevoel te geven dat je bijzonder bent, dat je er toe doet, is meesterlijk. Hij observeerde, stelde vragen, hij prikkelde en zette aan tot reflectie.” (Ronald Wijs)

Die houding was de kracht van Frans, die hem gerespecteerd en bemind maakte bij mensen uit de verschillende kampen in Syrië, tijdens zijn laatste jaren. De messen stonden scherp tegenover

elkaar: voor of tegen het regime. De kerkelijke hiërarchie koos voor het regime, sommige christenen even duidelijk voor het andere kamp. Ook binnen de sociëteit was die tegenstelling soms scherp voelbaar.

Arabische lente

Frans was wars van slogans en gemakkelijk lijkende oplossingen en hij kon daar ook scherp over zijn, ook tegenover de oplossingen die de westerse wereld aandroeg:

En dat allemaal om een ‘Nieuw Midden-Oosten’, het troetelkind van de buitenstaanders, die ons alsmaar uit eigenbelang de les willen lezen op een huichelachtige paternalistische manier. Ze hebben het voor ons uitgevonden: ‘de Arabische lente’. Maar het gaat hier niet over onze lente, maar over hun lente hier, als verlengstuk en vermomming van hun winter.

Verbazingwekkend vrij

Maar als het om mensen ging, weigerde Frans partij te kiezen en zo bleef hij de vertrouweling van velen, christenen en moslims.

“Niets was belangrijker voor Frans dan de zorg voor de persoon – met een voorkeur voor de armsten en gehandicapten. Hij was een man die verbazingwekkend vrij was – hetgeen vaak een bepaald aantal mensen irriteerde, maar die tegelijkertijd het geheim van een ontplooid leven liet zien aan priesters en leken, aan gelovige en ‘ongelovige’ jonge mensen.” (Hans Putman SJ)

Broederschap

Syrische vluchtelingen. Al lang voor wij ermee werden geconfronteerd, was dat een levende realiteit binnen het land zelf. Frans schrijft erover in 2012:

“Ongeveer anderhalve maand geleden hebben wij hier in ons huis veertig moslimvluchtelingen uit andere streken opgevangen: zeven families met man, vrouw en kinderen. Tot nu toe wonen ze bij ons, en wij zijn één grote familie geworden. Mede dankzij hulp van anderen kunnen we zorg voor hen dragen.”

“Ze hoorden ook dat ik met de overgebleven christenen (vooral orthodoxen) Palmzondag wilde vieren. Ze zeiden toen tegen mij: ‘De kerk ligt vol stof van al die bombardementen. We gaan samen de kerk schoonmaken en dan komen we zondag ook in de mis.’ Zo gebeurde het ook. Palmzondag zaten ze samen met de orthodoxen in de mis, hun kinderen met hun mooiste kleren op de eerste rij. Wij hebben ook een imam bij ons wonen, met zijn vrouw en kinderen. Die heb ik toen gevraagd tijdens de mis een tekst uit de Koran voor te lezen. Dit deed hij met veel enthousiasme, en zowaar kwam hij ook nog met een mooie preek voor de dag, over broederschap. En toen wilden ook de meesten communiceren. De vrouw van de imam kwam er ook aan. Toen gingen al mijn dogmatische neigingen (voor zover die ik nog heb of ooit gehad heb) de mist in.”

Informatie

Dit artikel is een verkorte versie van een toespraak die Jan Peters hield bij de presentatie van het boek *Frans van der Lugt sj 1938-2014. Bruggenbouwer en martelaar in Syrië*. Gebruikte citaten zijn uit dat boek afkomstig.

Jan Peters SJ is jezuïet, islamoloog en arabist. Hij is redacteur van Ignis Webmagazine.

De predikanten die wij verwachten zijn:

Juni / Juli	Ds. Arie van Buuren	(nieuw)	Amsterdam
Aug.	Ds. Janny Elderling		Vaassen
Sept /Okt.	Ds. Wilma vd Linden	(nieuw)	Apeldoorn
Nov / Dec.	Ds. Maaïke Schepers		Enschede

Pastoor Verkampen en de koffiekan.

(ingebracht door D. Rozema)

Pastoor Verkampen zit te wachten tot de mensen binnenkomen. Om hem heen staat een kringetje van tien lege stoelen. Er komt damp uit de koffiekan en de geur vult de kleine ruimte aan de zijkant van de Heilige Joannes de Doperkerk. De oude pastoor – hij is op weg naar de 70 – schuifelt zenuwachtig heen en weer op zijn stoel.

De stapel onderzoeken over het seksueel misbruik in de Katholieke Kerk wereldwijd is inmiddels hoger dan de koepel van de Sint-Pieter. En toen besloot de kardinaal in een interview ook nog eens met gestrekt been in te gaan tegen een politiek kopstuk. Daarna volgde alsnog een uitnodiging voor een gesprek, maar de schade was al aangericht. Het was mosterd na de maaltijd. Net zoals de reactie van de kerk op het misbruik. Dat je als kerk graag geloof, liefde en vertrouwen wilt herstellen, betekent niet dat je die zaken eerst zelf kapot moet schoppen. Verkampen telt voor de vierde keer hardop de stoelen.

De koffiekkan slaat inmiddels minder damp uit. Het is half negen en tegen beter weten in kijkt de oude man of hij wel de juiste datum en tijd in de uitnodiging heeft gezet. Het leek hem een goed idee een avond te organiseren en in gesprek te gaan over hoe de kerk zich aan zoveel onschuld heeft kunnen vergrijpen. Een avond om zijn schaamte daarover onder woorden te brengen, te luisteren, vergelijking te vragen en om – als hij zou durven na ruim vijftig jaar – iets te vertellen over wat hijzelf had meegemaakt op het internaat.

Als de kleine wijzer de negen aait, sluit de pastoor de ruimte af. Er is niemand geweest. En Verkampen kan het ze niet kwalijk nemen. De woede is terecht. De pijn die mensen is aangedaan is onverteerbaar, het wantrouwen volkomen begrijpelijk.

De pastoor bidt of de God die zelf uit de dood opstond, genadig genoeg wil zijn om de kerk ook uit het door haarzelf gegraven graf te halen. Hij laat een kaarsje branden in de kapel. En de koffie in de kan staat koud te worden op de tafel.

Blog van Matthijn Buwalda (UIT: Visie-EO.NL)

T he Passion en Goede Vrijdag... E.S.

Vrijdag 19 april werd er een sobere viering gehouden in onze kerk. We lieten ons leiden door het evangelie van Johannes, hoofdstuk 18 en 19. Elke persoon in deze passage kreeg een eigen stem, evangelist, Jezus, Pilatus, de portierster. En dit lijdensevangelie was vervlochten met zang, als gemeente, solo, en in koor. Zo raakten we allemaal betrokken bij de Boodschap van Jezus' lijden en sterven voor de zonden van de wereld.

Een mevrouw zei achteraf... 'Ik kom anders niet zo gauw naar de kerk. Maar gisteren heb ik naar "The Passion" gekeken. Ik kon het eerlijk gezegd niet helemaal volgen. Toen kwam ik op het idee om vandaag, op Goede Vrijdag, hier naar toe te gaan, naar de Nederlandse kerk. Ik ben blij dat ik dat gedaan heb, want dankzij

deze viering bij jullie begrijp ik veel beter wat er in ‘The Passion’ allemaal gedaan en gezegd werd.

‘Dit hebben we dankbaar genoteerd!’

UITNODIGING Gemeentevergadering

Op 8 mei 2019 om 11 UUR.

Onze jaarlijkse gemeentevergadering vindt plaats in de kerkzaal. De agenda voor de pauze gaat met name over de financiële verantwoording en een terugblik van de secretaris. Dit is ook het moment waarop u uw stem kunt laten horen over de gang van zaken binnen onze geloofsgemeenschap

Na de pauze wordt iets verteld over de sociale projecten waar wij jaarlijks collectes voor houden.

Daarna komen we samen rond een gezamenlijke lunch die u wordt aangeboden door de kerkenraad.

We hopen u daar te ontmoeten.

F

ragment uit Groeien in Geloof

(ingebracht door Derk Rozema)

·Kommunikatieve kennis. Dat is wat anders dan de president van Amerika kennen. Die ken je ook. Je kent zijn naam, je kent zijn vrouw van een plaatje, je kent sommige van zijn karaktereigenschappen en enige van zijn vrienden enz. Maar ken je hem ook in de bijbelse zin van het woord? De Bijbel geeft een hele diepe dimensie aan 'kennen'. 'Kennen' in de Bijbel is altijd omgangskennis. De kennis Gods is niet kennis van God hebben, maar kennis aan God hebben. Dat is een relatie met God hebben, een echte relatie zoals God die wil: een liefdesrelatie. God stelt de liefde bovenaan het lijstje. Altijd.

Geloofskennis is dus omgangskennis, dat is liefdekennis.

Onze menselijke geest is de door God gegeven mogelijkheid om met God te communiceren op een manier zoals Hij dat met ons doet. Wat gebeurt er dan? Dan gaat er iets stromen. Als de stroom wordt ingeschakeld dan begint de lamp te gloeien. Tenminste, als de gloeidraad niet stuk is, als het bolletje geen barsten vertoont, als de aansluiting punktueel is. Dus heel duidelijke voorwaarden. De lamp moet intact zijn, ze moet op de goede plaats zitten en de stroom mag niet onderbroken worden. En wat gebeurt er dan? Dan wordt de gloeilamp een echte gloeilamp. Een gloeiende lamp. 'Hij doet het', zeggen we dan. Dat zeg je pas als je hem hebt zien gloeien. Eerder niet.

Wanneer zegt God van een mens: 'Hij doet het!' Ben je daar niet nieuwsgierig naar? Ik wel. Ik ben er reuze nieuwsgierig naar wanneer God van mij zal zeggen: 'Hij doet het.'

Ken je zo'n mens, waarvan God zegt: 'Hij doet het!?' Daar staat een man. Hij is nog druipnat. Hij is zojuist uit de Jordaan opgeklommen. Dan gaat de hemel open; kijk, Hij zit 'ingeschroefd', want daar komt de Kracht aan. De Geest daalt in de vorm van een duif op Hem neer: aansluiting. En dan zegt God: 'Hij doet het!'

‘Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb.’ De stroom is ingeschakeld. Ja , als God geen ‘stroomleverancier’ is, dan hebben wij aan onze geest niets. Zeg nou zelf: als wij ons huis helemaal volgeschroefd hebben met lampen, maar ons huis is niet aangesloten op de elektriciteit, dan kun je aan het lampen inschroeven blijven, en aan het schakelaars omdraaien blijven, maar je krijgt geen straaltje licht. Voorwaarde is natuurlijk dat er stroom is. Ken je de aard van de stroom? Ik heb het al gezegd – dat geldt voor ons precies zoals voor Jezus – dat is de Heilige Geest. God die geest is en wij mensen die een geest hebben, zo hoort het, zo heeft God het bedoeld, zo komt de echte kommunikatie tot stand tussen de mens en zijn Schepper.’

Dick van Keulen (uitgave van Stichting Youth for Christ Nederland en Vereniging tot verspreiding van de Heilige Schrift/Bijbel Kiosk Vereniging, 1985).

Film op 20 mei

E.S.

Op de derde inspiratie ochtend draait in de pastorie de film **FRANZ**. Franz is de naam van een Duitse soldaat die sneuvelt in de Eerste Wereldoorlog. Een Franse soldaat gaat op zoek naar het graf van Franz in Duitsland. Maar wat de Franse soldaat eigenlijk zoekt is verzoening. De film biedt stof tot gesprek over nationalisme, schuldgevoel en vergeving. We beginnen om half elf in de morgen, want deze indrukwekkende film duurt een kleine twee uur. Dus:

- . Datum 20 mei 2019
- . Plaats pastorie
- . **Aanvang 10.30 uur**

Kom ruim van tevoren, vanaf 10.00 uur als je vooraf graag nog een vers kopje koffie of thee wilt drinken. Zodoende kunnen we stipt om half elf beginnen. Na afloop van de film is er alle gelegenheid voor gesprek onder het genot van een drankje. Let t.z.t. op de intekenlijst in de hal van de kerk!

Het Paasfeest ligt achter ons.

(ingebracht door Bram Gerth)

Dankbaar kunnen we verder met ons leven. Of heeft deze gebeurtenis ook consequenties voor onze levenshouding in het hier en nu van ons persoonlijk leven? Is de viering van Pasen niet een beetje te vrijblijvend van onze kant? Het verhaal over de opstanding is de climax van het Nieuwe Testament. Het is vanaf het concilie van Nicea zo samenbindend en belangrijk geweest en van zo groot gewicht voor het christelijk geloof dat het toch niet anders kan dan dat dit verhaal aansluit bij ons diepste mens-zijn. Maar is de theologische betekenis dat God de dood teniet doet de enige die we eraan kunnen geven?

Blijft niet de vraag:” Wat wordt ons gegeven en wat wordt ons gevraagd in de opstandingsverhalen van de evangelisten?”

Irene Kool, vrijzinnig predikant, schrijft:” Ik ben met Jezus grootgebracht. Hij was de man die van kinderen hield en zieken genas. Dat beeld is voor mij veranderd maar het is me altijd dierbaar gebleven. Geboren in een gezin met gereformeerde bondskleur, later synodaal gereformeerd en uiteindelijk vrijzinnig protestants, was geloven altijd een gespreksonderwerp. In de loop van de jaren heeft mijn geloof ingrijpende verandering ondergaan. Het was een beeldenstorm, mijn tocht naar de vrijzinnigheid. In de verandering van kerkgenootschap, in het ontwaken van mijn ziel naar een innerlijk weten, bleek Jezus een meer en meer begaanbare weg naar een zinvol en heilzaam leven. In zijn boodschap tot radicale humaniteit als ook zijn voorbeeld om op te staan uit de dood, hebben voor mij nog niets aan actualiteit verloren. Door gesprekken met anderen en door veel lezen ontstond in mij langzaam het bewustzijn, dat wat God wordt genoemd, Datgene of Diegene zou kunnen zijn wat mensen tot bewogenheid roept. Die God zet mensen in beweging. Jij als mens mag opstaan om je leven te leven zoals het voor jou bedoeld is.

De levensverhalen van Jezus leerde ik verstaan als ´zoeken naar vrijheid´ en durven vertrouwen op het leven en de Kracht daarin.

Er zijn zaken waar we geen vat op hebben, eb en vloed, zaken als DNA en erfelijkheid, een lichaam of psyche met een handicap en andere wonderlijke zaken in de natuur. Het leven, de natuur heeft zijn eigen wetmatigheden en alles lijkt elkaar te beïnvloeden. De stand van de maan en de hoogte van het water; het karakter van mijn ouders, mij; Hier kunnen geen keuzes worden gemaakt. Maar buiten de noodzakelijkheid, dat wat vast lijkt te liggen, is er een andere teneur. Ik ervaar en zie dat er ook andere mogelijkheden zijn om binnen de gegevenheden keuzes te maken. Er zijn dingen in ons bestaan die we kunnen bevechten. Feiten zijn interpreteerbaar en daarin kunnen mensen een zekere vrijheid verwerven. Sterker nog, volgens het geloof van Jezus moeten wij juist die vrijheid verwerven die de mensen uitnodigt tegen zichzelf te roepen:” Hé, opstaan jij! Die vrijheid komt je niet aanwaaien. Het vraagt om bewustwording van de situatie waarin je leeft. Mag je een menswaardig leven opeisen als je geboren bent in een lichaam waar van alles mis mee is? De woorden van Jezus :”Neem je bed op en wandel”, leerde ik vertalen met :”Neem je lot ter hand en kom in beweging.” Of wel, word meer dan je lot. Ik leerde bewegen tussen aanvaarding en strijdbaarheid. (Ds. Irene Kool is gehandicapt en heeft recht van spreken) Opstaan is in beweging komen. Je staat op voor je zelf om een gelukkiger, menswaardiger of beter leven te krijgen of je staat op om dit misschien mogelijk te maken voor een ander.

Opstaan voor anderen is vooral leren zien wat anderen nodig hebben. Het is solidariteit met mensen. Mensen die zijn zoals je zelf bent of mensen die ver van je eigen situatie afstaan. Mensen die verlangen naar geluk en zin. Opstaan wil zeggen dat je het niet pikt dat zoveel mensen in de wereld niet hebben wat ze nodig hebben. Opstaan wil ook zeggen dat je niet meedoet aan praatjes die andere mensen in een hoek drukken of ze een menswaardig bestaan ontzeggen. Liefde en solidariteit ontstaan wanneer mensen opstaan.

Opstanding is een beweging van je gemoed. Een beweging uit liefde. Beweging is bewogen zijn.

Ook opstaan uit de dood – de dood als uitzichtloosheid of als doodlopende situatie – vraagt een in beweging komen. Jezus vierde het Paasfeest. Het feest van de bevrijding. De herdenking van het feit dat het volk Israël werd uitgeleid uit Egypte waar ze slaven waren. Het volk werd weggeleid uit de dood naar het leven. Dood en leven zijn in de Bijbel naast letterlijk dood en levend ook altijd kwalitatieve begrippen. Dood is ook iemand die zijn leven vergooit en dat vergooien kan velerlei gezichten hebben. Levend zijn betekent “tot haar of zijn recht komen.”

Zoals het volk Israël werd uitgeleid uit de dood naar het leven zo mogen we ook de opwekking uit de dood van Jezus zien. Hij is weggetrokken uit de dood. Hij heeft de ketenen verbroken, staat er in statig Nederlands.

Paulus zegt dat zonder de opstanding van Jezus ons geloof zonder inhoud is. Maar zonder ònze opstanding is ons geloof te mager.

Makkelijker gezegd dan gedaan, dat opstaan van ons? Absoluut, maar het is het proberen waard!

Geïnspireerd door een artikel in het boekje “Geloven, zo kan het ook” van de hand van Ds. Irene Kool. Het artikel is getiteld “Iedereen kan opstaan” en ze schrijft er boven: “Wanneer men in het vaste geloof verkeert de waarheid te bezitten, moet men beseffen dat men gelooft, en niet geloven dat men weet.”

Verantwoording

De in deze kerkband gepubliceerde artikelen zijn o.a. overgenomen uit de onderstaande:

Levensbeschouwelijke sites:

www.pkn.nl

www.reliwerk.nl

www.vrijzinnig.nl

www.protestant.nl

www.kerknieuws.nl

www.refdag.nl

www.statenvertaling.net

www.igniswebmagazine.nl

www.mijnkerk.nl

www.visie.eo.nl

www.protestantsekerk.nl

www.cgk.nl

www.debijbel.nl

www.vrijzicht.nl

www.christelijkweekblad.nl

www.hetgoedeleven.com

www.bruggenbouwers.com

www.nieuwwij.nl

www.ikonrtv.nl

www.nd.nl

www.magazin.eo.nl

Collecterooster.

De eerste collecte is altijd voor de KERK

2de collecte:

12 mei

Onderhoud

19 “

Diaconie

26 “

Sociale Projecten

2 juni

Onderhoud

9 “

Diaconie

16 “

Sociale Projecten

Mededelingen:

Onze sociale projecten zijn:

- SURG for all
- Ooghulp Wereldwijd
- Lilianefonds
- Oikocredit

Collectes voor de diaconie gaan naar de Voedselbank in Denia (naar mensen die door de crisis onze hulp hard nodig hebben).

• Predikant

Gedurende de maanden april en mei is Ds. Erik Schuddebeurs uit Houten onze predikant.

Indien u prijs stelt op huisbezoek, verzoeken wij u dit telefonisch of in de kerk zelf te melden bij de predikant.

• De **Kerkband** komt meestal de eerste zondag van de maand beschikbaar.

Wilt u een bericht ontvangen zodra de Kerkband beschikbaar is op de website (en uw emailadres is bij ons nog niet bekend), stuurt u dan een email aan de secretaris van de kerkenraad (zie onder).

Kopij voor de redactie van de kerkband kunt u sturen aan hetzelfde adres.

De volgende Kerkband komt (D.v.) 9 juni uit.

• **Mutaties:** Als er veranderingen optreden in uw persoonlijke gegevens in Spanje, Nederland of België, wilt u die dan doorgeven aan de secretaris (zie onder).

• De **kerkenraads**vergadering wordt meestal gehouden medio van elke maand. Als u iets wilt inbrengen, dan ontvangen we graag de stukken twee weken van tevoren.

Email secretaris: ned.int.gem.denia@gmail.com

Nederlandse interkerkelijke gemeente te Denia

Reg.no. 016034 C.I.F.: R-0300445D

Kerkgebouw: Iglesia evangélica - El Arca de Noé,
Calle Sanchis Guarner 9, 03700, Denia

Kerkdiensten: Elke zondag om 11 uur (aansluitend koffie /
thee drinken)

Pastorie: Tevens correspondentieadres.
Carrer Aristeu 23, Marquesa 1, 03700, Denia.

Predikant: Bezoek graag telefonisch aankondigen
tel. 96 579 9180

Kerkenraad:	(emailadressen op de website)	Telefoon:
Voorzitter:	Marjolein Weggen, Benimarco	62 629 8048
Vice-voorz.	Henk de Jong, Javea	60 938 7739
Secretaris	Derk Rozema, Javea	68 671 7454
Penningm.	Piet vd Brugge, Benissa	96 574 8970
Lid.	Jacqueline Polman, El Vergel	68 530 9487
Lid.	Leo Koppelaar, Javea	+31 651 849 106
Lid.	Bram Gerth	68 445 2491
Huismeester	Chris de Jong, Teulada	67 772 9509
Kerkband	Bert Boxtart, Javea	67 636 0501
Email:	<u>alberto.cabo.del.cabrio@gmail.com</u>	

Organisten:	Edo Luynenburg	96 575 6547
	Cor Pors	60 998 2839
	Peter Neeteson	63 497 9620

Hulp in nood:	Martine Gerth	68 445 2491
	Atie de Jong	63 023 8424

Website: www.kerkdenia.nl
Email: ned.int.gem.denia@gmail.com

Vrijwillige bijdragen:

Spanje: Bankrelatie: BBVA. te Javea.
IBAN: ES23 0182 0142 0002 0150 5998
BIC: BBVAESMM

t.n.v. Iglesia evangélica en Denia

Nederland: Bankrelatie: ING te Geldrop
IBAN: NL50 INGB 0004 2235 67
BIC: DLBKNL2A

t.n.v. Kerkvoogdijstichting Denia